

Indledning

Da vi er en SFO i friskoleregi, er vi ikke underlagt kommunens/regeringens paragraffer om bl.a. lærerplaner osv., så vi kan, sat lidt på spidsen, gøre præcis som vi vil, MEN vi er i kraft af vores pædagogiske uddannelse meget bevidste om vores medansvar for børnenes udvikling og holder os derfor hele tiden observerende og iagttagende[1] i forhold til børnenes kompetencer udi leg, deres motoriske udvikling (både den grov - og finmotoriske), deres empatiske evner, deres relationer til hinanden og de voksne, som er omkring dem, samt andre sociale kompetencer, såsom at vente på tur, at mestre skuffelse, at færdes i trafikken sammen med andre, at ytre sig i et fællesskab og at lytte. Vi er kort sagt meget opmærksomme på børnenes trivsel, og vi leger og ”øver” hver dag med dem, men det er også børnenes fritid, når de er i SFO'en – derfor tvinger vi ikke et barn, som hader at bruge en saks, til at klippe fastelavnspynt bare fordi vi mener, at barnet skal træne sine finmotoriske færdigheder på en ganske bestemt måde. Her har forældrene hovedansvaret. Men i kraft af, at børnene tilbringer en stor del af deres vågne timer på skolen/i SFO'en, har vi selvfølgelig et stort medansvar, et medansvar, som vi gerne påtager os og tager meget alvorligt. Vi vælger mange af vores aktiviteter på baggrund af moderne hjerneforskning, som påviser vigtigheden af at ”bygge bro” mellem højre og venstre hjernehalvdel[2].

Leg

SFO'en er børnenes fritid og frirum. Derfor er leg, såvel den voksenstyrede som legen på barnets eget initiativ, central i Mælkevejens pædagogik.

Børn siger: ”Skal vi lege?”. Denne sætning går igen uanset, hvilken nationalitet man har og hvor i verden, man befinder sig. Alle børn leger. Leg er en måde at anskue og tilegne sig verden på. I leg lærer barnet noget om sig selv og sine omgivelser ud fra de kompetencer, de tilegner sig gennem legen. Børnene øver sig i at løse problemer og efterligner den virkelige verden.

Ofte eksperimenterer, drømmer og fantaserer børnene om de ting, de ser omkring sig. Alle funktioner og roller fra hverdagen bliver afprøvet gennem rolleleg. Børn tager udgangspunkt i dagligdagens hændelser og supplerer med de ting, de har set i tv eller ting, de har hørt om. Legen er børnenes mening om og opfattelse af, hvad de ser og oplever i barndommen. Når børn leger, er det ikke bare for at lege, men også for at få bekræftet eller afkræftet det mulige og umulige. De erfarer gennem legen grænsen mellem det rigtige og forkerte.

Legen har stor betydning for barnets inddragelse i samfundet, idet barnets leg i SFO alderen udvikles til regellege, som giver mulighed for styrkeprøver, at afprøve sig selv i forhold til kammerater og finde sin sociale position og derved finde venskabsrelationer.

Den strukturerede leg

Den strukturerede leg kendetegnes ved at den er planlagt af en voksen eller af børn og voksne i fællesskab. I både den frie og den strukturerede leg observerer og iagttager vi børnenes trivsel og udvikling. Hermed kan vi igangsætte aktiviteter, som styrker børnene både grov - og finmotorisk. Af voksenigangsatte aktiviteter i Mælkevejen kan bl.a. nævnes perleplader, cernit, klippe/klister, sy, knytning, tegne/male, brætspil, lego, centicubes og geomac (finmotorisk)

Løbe på løbehjul/rulleskøjter, gå på stylter, sjipling, bygge træhus, boldspil, regellege/sanglege og massage. (grovmotorisk)

Aktiviteter

I Mælkevejen tilbyder vi et udvalg af forskellige aktiviteter. Hvilke aktiviteter der udbydes, afhænger af, om vi er inde eller ude, på skolen eller på tur, hvilken årstid det er, samt også hvad børnene har lyst til. Alle dage (bortset fra onsdag) begynder med udetid fra børnene får fri, til de bliver kaldt ind. Dette vil typisk være omkring klokken 14, men hvis vejret er godt, foretrækker vi

at blive ude lidt længere tid. Udendørs aktiviteter deles op mellem aktiviteter på skolen og aktiviteter uden for skolen.

Udendørs på skolen: Vi har forskellige køretøjer børnene kan benytte, blandt andet mooncars og løbehjul. Derudover er der en skolegård med basketnet og to fodboldmål, samt to baner til Four Square. Går man rundt om skolens front, kommer man til vores lille grønne område. Her er et legehuse, en sandkasse (til hvilken vi har forskelligt legetøj) og et træhus, som børnene selv har været med til at bygge. I sommerhalvåret foretager vi ofte om - eller viderebygninger af træhuset. Når træhuset ikke bygges på, bruges det flittigt til leg. Vi har også en samling rullestol, man gerne må benytte, såfremt man ifører sig beskyttelsesudstyr.

Udendørs på tur: en fordel ved at være en byskole er, at der ligger mange faciliteter i omgivelserne. Hvis vejret er godt vælger vi ofte at bruge disse. Bag skolen ligger en legeplads med tilhørende sandkasse samt en stor græsplæne. Her er rig mulighed for leg i sandkassen, boldspil, fangelege, gemme og leg på legepladsen. Et stykke nede ad vejen ligger parken, hvor de desværre har fældet alle træerne. Der er dog stadig fodboldmål og god plads til større fælles aktiviteter og spil. Går man lidt længere, kommer man ned til havnen. Her findes basketbaner, en vandlegeplads, klatrestativer og masser af frirum og ting, der kan være spændende at kigge på. Endelig er der nede ved Fredens Kirke blevet opsat et rigtig stort og nyt klatrestativ, som vi også nyder at besøge. Der er også en stor græsplæne. Til udendørs lege har vi en masse kegler, bolde og andet udstyr til lege, man skulle få lyst til.

Indendørs: Når udetiden er overstået, har vi forskellige tilbud indenfor. På nuværende tidspunkt er det tilladt at spille computer onsdag efter endt skoletid, samt fredag efter endt udetid og fælles oprydning. Derudover råder vi over et pudrum og en Wii i kælderen. Wii'en er tilladt at bruge de dage, hvor man også må spille computer. Mandag har vi typisk et børnemøde, når vi kommer ind. Her kan de voksne give besked om den kommende uge og lignende, og børnene kan få lov at fortælle, hvordan de synes, det går i Mælkevejen, hvordan de har det, og om der er noget, de har lyst til eller behov for. Efter endt udetid serverer Mælkevejen frugt for de børn, som gerne vil have det, og lidt senere spiser vi eftermiddagsmad.

Vi har i Mælkevejen mulighed for at lege i vores danse/klæde-ud-rum. Der er også en dukkekrog med forskelligt legetøj. Vi har sofaer til afslapning, men hvor man også kan sidde og spille et af vores mange brætspil, en aktivitet vi nyder sammen både voksne og børn. I bagerste venstre hjørne af rummet har vi vores Lego land, hvor man kan bygge og gemme ting i Lego. Disse ting skilles ad hver fredag, så alle kan nyde godt af alt Lego fra starten af hver uge. Vi har også bordfodbold og bordtennis til rådighed. Sidst, men ikke mindst, har vi vores krea-rum. Her opbevarer vi en masse ting, man kan tage ud til fællesrummet og bruge. Her er blandt andet perler (både til halskæder og plader), cernit, forskellige papiraktiviteter, tegning, maling og meget andet.

Krea-rummet tages også i brug omkring forskellige højtider. Da laver vi gerne pynt i Mælkevejen forud for fejrdagen af den givne begivenhed, det være sig juleafslutning, fastelavn eller lignende. Disse aktiviteter holdes typisk i skoletiden.

Vi har også en legemappe med ideer og inspiration til både uden – og indendørs aktiviteter. Vi er altid meget åbne for nye forslag til denne, da den kan hjælpe til at motivere børnene, hvis de mangler inspiration.

I forhold til dette, lægger vi vægt på at:

- Børnene får rørt sig fysisk
- Børnene får leget på tværs af klassetrin og lærer at lege lige.
- Børnene bliver ansvarsbevidste og i stand til at udnytte de rammer, der sættes for dem.
- Børnene får stimuleret deres kreativitet og fantasi.
- Børnene lærer spillereglerne for at lege sammen gennem elektroniske spil.

- Børnene har medindflydelse på deres hverdag i SFO'en.
- Børnene får mulighed for at ytre sig i et fællesskab og kan tilkendegive og få afløb for deres frustrationer, meninger og holdninger.

Sociale aktiviteter

En af vores tilbagevendende begivenheder i Mælkevejen er vores MGP-fest i foråret, hvor vi har scene og anlæg, hvorpå børnene kan optræde. Vi afholder også Halloween-fest i slutningen af oktober, hvor alle kommer udklædt som noget uhyggeligt.

Derudover arrangerer vi også bordfodbold- og bordtennisturneringer, hvor børnene parvis spiller mod hinanden over flere dage.

Der afholdes også aktiviteter specifikt for drenge og piger, hvor det andet køn dog ikke er udelukket. Det kan være sminkedag for pigerne, og byggedag for drengene. Hvilken aktivitet det bliver, afhænger især af børnenes egne forslag.

For at forældrene kan lære både os, hinanden og hinandens børn bedre at kende har vi forældrekafe i slutningen af hver anden måned. Her skiftes grupperne om at stå for det, bage kage og sørge for borddækning.

Computer i hverdagen

Computere bliver brugt flittigt på FCO, hvor alle eleverne har deres egen, og denne bliver også benyttet i Mælkevejen. Som et pusterum i en hverdag med fuld knald på får børnene lov til at spille computer, Nintendo DS eller Wii to gange om ugen. Her oplever vi ofte, at de dominerende børn kommer lidt på udebane, og vi har gennem flere år erfaret, at computerspil har en enorm positiv rolle i børnenes sociale udvikling. På computeren spiller de fleste børn det samme spil og udvikler derigennem helt nye sociale kompetencer, sprogegenskaber og venskaber på tværs af klassetrin. Normalt vælger børnene selv deres spil, men vi guider dem, så vidt muligt, i retning af spil med bedst mulig indhold.

Samarbejde

Tværfagligt samarbejde på skolen

På FCO har vi et rigtig godt samarbejde både mellem os voksne i Mælkevejen og med lærerne på skolen. Vi respekterer i høj grad hinandens forskelligheder og lægger vægt på at have en ligeværdig relation til hinanden. For os er det vigtigt, at man kan ytre sig i fællesskabet om forskellige faglige problemstillinger og sammen have en åben debat, hvor alle får lov at bidrage med både pædagogiske og personlige holdninger og overvejelser. Dette sker især til personalemøder, hvor 1-2 medarbejdere fra SFO'en deltager. Vi deltager ligeledes i skolens traditioner som fastelavn, sommerfest, julefest samt lejrture m.m.

Samarbejdet med forældrene

Et godt samarbejde mellem kollegaer er fundamentalt for at have et godt forældresamarbejde, hvilket også bliver vægtet højt i Mælkevejen. Vi lægger vægt på en tæt daglig kontakt med forældrene og har ligesom til børnene en lyttende og åben tilgang i det spontane møde med dem. Dette er af afgørende betydning, da vi i hentesituationer deler både positive og negative oplevelser, som barnet har haft i løbet af dagen. Vi er hele tiden i dialog med forældrene både mundtligt og via mails og månedsbreve, fordi forældrene derigennem har mulighed for at følge deres barns aktuelle trivsel og udvikling.

Ligesom at forældrene har forventninger til os, har vi også forventninger til dem. Som forældre på FCO indgår man i et forpligtende fællesskab med både lærere og pædagoger. Vi forventer at forældrene kommer til os, hvis de har bekymringer i forhold til deres barn eller mener, at der er noget, vi kan gøre anderledes, samt tilkendegiver ros i forhold til, hvad vi gør godt. Vi forventer også at forældrene støtter op om de arrangementer og tiltag, der er i SFO'en såsom arbejdsdage, forældre Kaffe mm. Ligeledes gør vi brug af forældrene som vikarer, når vi har pædagogiske dage o.l.

Samarbejdet med børnene

Hver mandag afholder vi et børnemøde, hvor vi kan give beskeder, genopfriske regler m.m. Det er bl.a. her vores SFO regler er blevet til i samarbejde mellem børn og voksne.

Det er også et forum, hvor børnene har mulighed for at ytre sig og blive hørt. Vi lægger vægt på at børnene øver sig i at tale i en større forsamling og ligeså øver sig i at være lyttende og have respekt for den, som taler. Vi mener, det er vigtigt at lære børnene, at vi alle er forskellige, og at man skal respektere hinandens forskelligheder. Derfor har vi faktisk meget rummelige børn i Mælkevejen. De støtter og hjælper hinanden og er gode til at hente en voksen, hvis de har brug for hjælp til f.eks. at løse en konflikt.

Børnenes medansvar

Vi ønsker at børnene bliver bevidste om, at vi alle er ansvarlige for, at Mælkevejen er et rart sted at være. Så udover at børnene skal have respekt for hinanden og tale ordentligt, har de også små opgaver, som øger deres ansvarsbevidsthed.

Børnene vender et skilt med deres navn og billede, når de ankommer til og forlader skolen. Det hjælper os til at holde overblik og til at få sagt ordentligt goddag og farvel til alle.

Børnene hjælper på skift til med at skære og kalde til frugt.

Derudover har vi fælles oprydning hver fredag og rengøringsdage flere gange om året.

Pædagogiske målsætninger 2012-2015

- At give børnene nogle gode legeoplevelser ved at komme ud af huset ofte og bruge de omkringliggende legearealer, som f.eks. havnens parkourbane, basketbaner samt vandlegeplads.
- At have trivsel i fokus ved hele tiden at tale med børnene om, hvordan de har det, og hvad der optager dem i deres hverdag samt evaluere på vores sfo personalemøder. Derudover at lege sjove lege på bl.a. vores børnemøder, som ryster børnene sammen og gør dem trygge ved hinanden. Det er vigtigt for os, at vi kender til børnenes familierelationer og får at vide, hvis der sker ting i hjemmet, som kan have indflydelse på barnets sociale adfærd og humør. Derved har vi mulighed for at give barnet den mest optimale omsorg.
- At, i højere grad, benytte Odense bys kulturelle tilbud. Vi tager hvert år på sanseudstilling og juleballetforestilling samt gør brug af kulturmaskinens og de forskellige museers tilbud til børn. I sommerferien er det blevet en tradition, at vi tager ud at sejle med Odense Aafart.
- Vedligeholde samarbejdet med forældre, lærer og andre samarbejdspartnere gennem forældre Kaffe, forældremøder og ved deltagelse på skoles personalemøder samt møder med pædagogisk psykologisk rådgivning
- Informere skriftligt om, hvad der sker i sfo'en via hjemmeside, månedsbrev mm.
- At bibeholde et ordentligt sprog i Mælkevejen, både voksne og børn imellem. Vi voksne skal først og fremmest være gode rollemodeller og tale i et ordentligt sprog og tone til

hinanden og børnene og huske at korrigere børnene, når de glemmer det. Vi tager også ofte emnet op på vores børnemøder.

[1] ”Den professionelle pædagog”

[2] www.ann-e-knudsen.dk